

Bergenhushus sliter med store forskjeller:

– STADIG FLERE

– Det er klart forskjellene øker i samfunnet vårt. Vi opplever at det blir stadig flere fattige i Bergen som oppsøker oss.

DAG BJØRNDAL
dag.bjorndal@ba.no

ENGEN: Det sier Ingrid Døskeland. Hun er prosjektleder i Robin Hood-huset i Bergen.

Gjennom arbeidet i det rusfrie og livssynsnytrale møtestedet for vanskeligstilte i Magnus Barfots gate møter hun stadig nye mennesker som sliter med å få endene til å møtes.

Lav inntekt

De 100 til 200 menneskene som kommer innom på én dag, er fra hele byen, men med et klart flertall fra den sentrale sentrumskjernen, som altså er i Bergenhushus bydel.

I det som kommunens levekårsundersøkelse fra 2016 betegner som strøket «Sentrum» er årlig medianinntekt på 241.900 kroner. Det er hele 110.000 kroner mindre enn snittet i resten av Bergen. Det er milevis unna andre strøk i bydelen også, som Fjellsiden Sør (419.500 kr) og Nord (320.800 kr). Det er derimot ikke så langt unna Nygård-området, der medianinntekten er på 259.300 kroner.

I statusrapporten fra Bergen kommune for handlingsplanen mot fattigdom, som kom i 2019, bekreftes denne tendensen:

Mens 3,8 prosent av alle bergensere i yrkesaktiv alder (20-66 år) mottok sosialhjelp, er tallet på hele syv prosent i Bergenhushus bydel.

Krever penger

Ingrid Døskeland peker på flere problemer med å bo i sentrum:

– Siden boutgiftene er så høye, bor folk trangt. De har ikke plass til besøk. Personer med lav inntekt har ikke råd til å gå på kafe, teater eller pub. I sentrum er det ofte slik at de sosiale arenaene krever penger om du skal delta, om en ser bort fra steder som Robin Hood-huset.

– Men hvorfor flytter ikke folk ut av sentrum til lavere boutgifter og bedre plass?

– Mange jobber på tilkallingskontrakter ikke minst i serveringsbransjen. De må være disponible til enhver tid. Bor de utenfor sentrum kan de ikke komme på sparket når arbeidsgiveren ringer. Og om det er en

FLERE: – Vi opplever at det blir stadig flere fattige i Bergen som oppsøker oss, sier Ingrid Døskeland.

familie eller en enslig mor med barn er det dyrt med månedskort til en hel familie. Dessuten er tjenestene og tilbudene som de måtte trenge, slik som oss der de kan spise gratis og treffe andre, Kirkens Bymisjon, biblioteket og andre institusjoner i sentrum, sier Døskeland.

Spiser bare brød

Hun sier at Robin Hood-huset skal være et møtested – et pusterom på veien – som de selv beskriver seg som.

Her er kafeopplevelsen sentral. Som andre steder kan man treffe folk eller bare være alene med seg og sine tanker.

– Her er alle velkommen. Vi tenker at det er enklere å snakke og å bli kjent over et måltid, og her får de variert og sunn mat fra mandag til fredag.

For mange forteller at de ellers ville hatt et ensformig kosthold, der prisen er det viktigste.

– Vi har blant annet hatt besøk av minstepensjonister som spiser mest brød. Det blir brød til frokost, lunsj og middag. Da er det fint at de kommer hit for å få ordentlig mat, sier Døskeland.

Robin Hood-huset startet i Hollendergaten i 2004, men fikk huset i Magnus Barfots gate i 2013, året før Døskeland begynte.

– Vi har en svært blandet gruppe gjester. Noen har gått her siden vi startet opp, andre kom til byen i går, forklarer hun.

Her er EU-migranter og lengværende flyktninger, men også norskfødte alderspensjonister, eneforsørgere, uføre, eller folk som har vært lenge på sosialhjelp. Mange har svært dårlig råd.

På kvelden er det kurs eller familie- og barneaktiviteter. I helgene er det utflukter for familier. På søndager det enten familiekafe eller pensjonistkafe.

BERGENHUS

■ Bydelen omfatter strøkene Ytre Sandviken, Sandviken, Ladegården, Skuteviken, Bergenhushus, Bryggen, Stølen, Eidemarken, Skansen, Fjellet, Vågsbunnen, Marken, Sentrum, Strandsiden, Nordnes, Verftet, Nøstet, Engen, Sydnes, Møhlenpris, Nygård, Kalfaret og Årstad.

■ Bergenhushus omgis av Åsane i nord, Arna i øst, Årstad i sør, Laksevåg i vest, og av Askøy i nordvest.

■ I januar 2015 hadde bydelen 41.329 innbyggere.

■ Bydelen har 15 representanter i bystyret i inneværende periode.

■ Det var 34.610 stemmeberettigede i Bergenhushus i 2015. 62 prosent av disse avga stemme.

Om det dukker opp problemer i arbeidslivet er det Døskeland og flere andre sin jobb og hjelpe.

– Mange utsettes for useriøse aktører i arbeidsmarkedet. Vi har god kontakt med organisasjonene i arbeidslivet og Arbeidstilsynet, og henviser folk til dem dersom det er nødvendig.

Valget

– Er kommunen flink nok overfor de fattige?

– Det er vanskelig å si. Kommunen gjør mye. De forsøker å gjøre byens tilbud tilgjengelig. Det er innført aktivitetskort som gir barn i familier med sosialhjelp gratis adgang flere steder, og den kommunale boligkøen blir stadig mindre. Bergen er også en av få kommuner som holder barnetrygden utenfor når sosialhjelpen skal beregnes.

– Har dere tenkt at det kanskje også er mennesker som egentlig ikke trenger gratis mat som kommer hit?

– Vi tenker at alle som oppsøker Robin Hood-huset har behov for oss på en eller annen måte, men vi spør ikke etter bakgrunn, yrkesliv eller nasjonalitet overfor gjestene våre. Her stiller alle likt. Alle kan finne en venn her, sier Døskeland.

– Hva teller mest for deg når du skal stemme på mandag?

– Det er viktig for meg å jobbe for et samfunn der vi ikke bare setter plaster på symptomene, men adresserer og endrer de strukturene som skaper ulikhetene. For å overdrive litt: Man kan ikke sparkle en råttens vegg.

SKAL PUSSE OPP: Snart skal Robin Hood-huset skifte kjøkken og gjøre sunn middagsmat, sier prosjektleder Ingrid Døskeland. Her er hun sammen med

– Når næringsministeren sier at folk ikke går over i arbeid fordi de får bedre trygd enn lønn, er det ikke velferden som er problemet, men situasjonen i arbeidslivet, sier Døskeland.

● **PS1 – MEDIANINNTekt:** Den inntekten som deler befolkningen i to like grupper: halve befolkningen tjener mindre enn medianen, halve tjener mer.

● **PS2 – FATTIGDOM:** Når vi snakker om fattigdom i Norge er det oftest **relativ fattigdom** vi mener. Det dreier seg ikke

om overlevelse og tilfredsstillelse av grunnleggende behov, men om det som trengs for å leve et anstendig liv sammenlignet med andre mennesker i samme samfunn. EU definerer en husholdning som har under 60 prosent av medianinntekten, som fattige.

Ved Robin Hood-huset opplyser Ingrid Døskeland at det også finnes folk med **absolutt fattigdom** i Bergen, som altså ikke har det som skal til for å tilfredsstillende basiskrav.

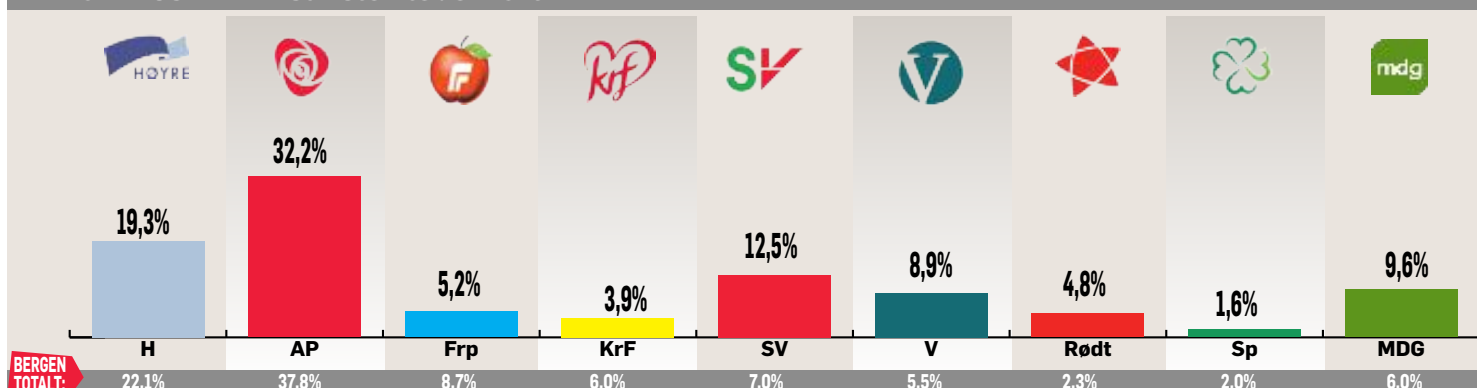
DE FATTIGE

kafeen enda koseligere. 26. november er det 25-årsjubileum, og det blir markert på dagen og 14. og 15. november. – Her er alt gratis fra havregroten til frokost til andre ansatte på huset: Fra v. Malin Kleppe, Esther Zijeruel, Cidalia Caldeira, Døskeland og Marianne Espelid.

FOTO: EIRIK HAGSÆTER

BERGENHUS BYDEL: Slik stemte de i 2015

Min hjertesak for bydelen

ROGER VALHAM-

MER, AP: Sentrum må bli et mer attraktivt sted å bo. Flere lekeplasser, ny park og bystrand ved Store Lungegårdsvann, flere gatetun og tiltak for ren luft. Innfør cruiseskatt og krav om landstrøm. Vi er garantist for bybane til Åsane – som sikrer bil- og trailerfri Bryggen og forbedrer luft, støy og trafikksituasjonen i Ytre Sandviken.

OVE SVERRE BJØR-

DAL, SP: Store Lungegårdsvann etableres som grønn lunge. Nei til Bybane over Bryggen! Bedre luftkvaliteten, parker og grøntarealer må tas vare på. Tilrettelegg for et statsfinansiert havsenter på Dokken med Akvariet, Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet.

HARALD VICTOR

HOVE, HØYRE: Vi vil bygge byarene i sentrum, reise en ny og miljøvennlig bydel på Dokken og være garantist for at Bybanen ikke går over Bryggen.

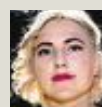
TOR WOLDSETH,

FRP: Vi vil øke barnehagekapasiteten slik at vi får barnehager i gangavstand. Øk parkeringskapasitet og fremkommelighet for bil. Bidrar til at næringslivet ikke flytter ut av sentrum.

SOFIE MARHAUG,

RØDT: Rødt vil ha politisk styrt, rimelig husleie i kommunale boliger. Vi vil begrense cruiseskipstransport og muligheten for Airbnb-utleie.

TRYM AAFLOY,

FNB: Øke antall plasser i Kulturskolen. Idrettshall, barnehage med mer i Mula må realiseres. Byarene i eller nær sentrum

TOR HAAKON

BAKKE, MDG: – Gjøre store deler av sentrum bilfritt, bygge aktivitetsplasser for alle aldre, frukttrær og bærbusker og grøntarealer, og friluftssener der kulturaktører kan møte bergenserne.

MIKKEL GRÜNER,

SV: Gi alle barn rett til barnehageplass i egen skolekrets. Barnehager skal ikke fjerne grøntområder. Trafikksikre områder rundt barnehager, skoler og idrettsanlegg. Ruste opp grøntarealer. Bygge nye lekeplasser. Vil ha et mest mulig bilfritt sentrum, og vil utvikle 2000 parkeringsplasser. Forby korttidsutleie av bygårder i regi av profesjonelle utleieaktører. Kritisk til økende hyblifisering av leiligheter i sentrum. Kommunen bør utføre flere tilsyn i byggesaker og av utleieboliger, og slå ned på useriøse aktører.

ERLEND HORN, V:

Vi vil redusere biltrafikken. Mindre trafikk gir mindre forurensning og en grønnere og mer levende by.

HÅKON PETERSEN, KR: Har ikke svart.